

वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका, १९७८ (भाग-२)
नुसार वित्त विभागाच्या अधिपत्याखाली वस्तू व
सेवा कर विभागासाठी विविध स्वरूपाच्या खर्चास
मंजूरी देण्याचे वित्तीय अधिकार प्रदान
करण्याबाबत....

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-१०२०/२३८/प्र.क्र.७३/वि.प्र.-४

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक :- १० मार्च, २०२१.

वाचा : राज्यकर आयुक्त यांचे पत्र क्र.सहा.संचा.लेखा./आस्था-१०/विराआआकार्या/ संकीर्ण/
वित्तीय अधिकार/२०२०-२१/ब-२३, दि.२३ जुलै, २०२०.

प्रस्तावना :-

दि. १ जुलै, २०१७ पासून वस्तू व सेवा कर कायदा केंद्र व राज्य अशा दोन्ही ठिकाणी
लागू होऊन त्याची अंमलबजावणी सुरु झाली आहे. प्रशासनिक विभागाचे विभाग प्रमुख व
राज्यकर आयुक्त ही दोन्ही पदे प्रधान सचिव या दर्जाची आहेत. अशा परिस्थितीत राज्यकर
आयुक्तांकडून सादर केलेल्या खर्चाचे प्रस्ताव पुनश्च प्रशासकीय विभाग प्रमुख म्हणजेच समकक्ष
दर्जाच्या अधिकारांनी तपासणे संयुक्तिक नसल्याने प्रशासनिक विभागाला असलेले वित्तीय
अधिकार कालानुरूप राज्यकर आयुक्त यांना पुनर्प्रदान करण्याची बाब विचाराधीन होती.

त्यानुसार वित्त विभागाच्या अधिपत्याखालील वस्तू व सेवा कर विभागासाठी वित्तीय
अधिकार नियमावली, १९७८ भाग-२ मधील उपविभाग -१ मधील एकूण २ वित्तीय अधिकार,
उपविभाग-२ मधील १२ वित्तीय अधिकार, उपविभाग-४ मधील १ वित्तीय अधिकार व उपविभाग-
५ मधील एकूण २ वित्तीय अधिकारासंदर्भात प्रशासनिक विभागाला असलेले वित्तीय अधिकार
कालानुरूप राज्यकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांना पुनःप्रदान करण्याची तसेच आवश्यकतेनुरूप
अधिकारांच्या विकेंद्रीकरणाच्या तत्वानुसार विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त,
राज्यकर सहआयुक्त, राज्यकर उपायुक्त तसेच विभागप्रमुख यांना पुनर्प्रदान करण्याचीही बाब
शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

वित्त विभागाच्या अधिपत्याखालील राज्यकर आयुक्त, वस्तू व सेवा कर विभाग यांना
वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका, १९७८ भाग-२ अंतर्गत उपविभाग -१ मधील एकूण २ वित्तीय
अधिकार या शासन निर्णया सोबतच्या परिशिष्ट - अ मध्ये नमूद केल्यानुसार तसेच उपविभाग-
२ मधील १२ वित्तीय अधिकार परिशिष्ट-ब मध्ये नमूद केल्यानुसार तसेच उपविभाग-४ मधील १
वित्तीय अधिकार परिशिष्ट- क मध्ये नमूद केल्यानुसार व उपविभाग-५ मधील एकूण २ वित्तीय
अधिकार परिशिष्ट-ड मध्ये नमूद केल्यानुसार त्या त्या परिशिष्टातील नमूद अटींच्या अधिन
राहून पुनः प्रदान करण्यात येत आहे. तसेच आवश्यकतेनुरूप अधिकारांच्या विकेंद्रीकरणाच्या

तत्वानुसार विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त, राज्यकर सहआयुक्त, राज्यकर उपायुक्त यांना त्या-त्या परिशिष्टातील नमूद अटींच्या तसेच खालील अटींच्या अधीन राहून पुनर्प्रदान करण्यास याद्वारे शासन मंजूरी देण्यात येत आहे.

- १) प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर संबंधित नियम, अटी व शर्ती विचारात घेऊन शासनाने प्रत्यक्षात उपलब्ध केलेल्या आर्थिक तरतूदीच्या अधीन राहून करणे आवश्यक राहील.
- २) प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकाराचा पुरेपुर आणि जबाबदारीने वापर करणे आवश्यक राहील.
- ३) या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट- ब मधील प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांतर्गत मंजूरी आदेश निर्गमित करण्यापूर्वी वस्तू व सेवा कर कार्यालयातील सहायक संचालक लेखा यांचे निधी उपलब्ध असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक राहील.
- ४) प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांतर्गत निर्गमित करण्यात येणाऱ्या प्रत्येक आदेशाची प्रत्येकी एक प्रत वित्त विभागातील विक्रीकर प्रशासन-४, व्यय-७ व विनियम कार्यासनांना या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टात नमूद अनुक्रमांकासह उल्लेख करून पाठविण्यात याव्यात.
- ५) प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांचा जबाबदारीने वापर करण्यात येत असल्याचा आढावा राज्यकर आयुक्त यानी दर सहा महिन्यांनी घेणे आवश्यक राहील.
- ६) प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांचा दुरुपयोग केला जात असल्याचे दिसून आल्यास संबंधित अधिकारी शिस्तभंगाच्या कार्यवाहीस पात्र राहील.

३. प्रस्तुत शासन निर्णय, वित्त विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्र.११०/२०२१/व्यय-७, दि.०६/०९/२०२१ व अनौ.सं.क्र.१०/२०२१/विनियम, दि.०५/०९/२०२१ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या <http://www.maharashtra.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२१०३०२१७०८५२३००५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वि. द. शिंदे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई

- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) राज्यकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा)-१/२, महाराष्ट्र, मुंबई/ नागपूर,
- ७) विशेष राज्यकर आयुक्त, वस्तू व सेवा कर विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ८) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- ९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १०) संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- ११) वित्त विभाग (विनियम, व्यय-७, प्रशा-४), मंत्रालय, मुंबई,
- १२) निवड नस्ती, वि.प्र.-४, कार्यासन, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१०२०/२३८/प्र.क्र.७३/वि.प्र.४, दि. १० मार्च, २०२१ चे परिशिष्ट

परिशिष्ट-अ

मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ अंतर्गत नियमांखाली प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार
शासन निर्णय दि. १७.०४.२०१५ मधील भाग- पहिला, उपविभाग-एक

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी	
१	कार्यालयासाठी जागा भाड्याने घेण्यास व भाडे प्रदान करण्यास मंजुरी देणे	अ.क्र. १०, नियम ११५	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) पूर्ण अधिकार	(१) राज्यकर आयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार
			(२) विभाग प्रमुख	(२)(अ) मुंबई, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नागपूर, औरंगाबाद येथील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *१.०० लक्ष पर्यंत. (ब) वरील अ व्यातिरिक्त अन्य प्रदेशातील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *५०,०००/- पर्यंत.	(२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी	(२)(अ) मुंबई, नवी मुंबई, ठाणे, पुणे, पिंपरी-चिंचवड, नागपूर, औरंगाबाद येथील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *१.०० लक्ष पर्यंत. (ब) वरील अ व्यातिरिक्त अन्य प्रदेशातील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *५०,०००/- पर्यंत.
			(३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख	(३)(अ) वरील (२) अ येथे नमूद प्रदेशांतील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *५०,०००/- पर्यंत (ब) वरील अ व्यातिरिक्त अन्य प्रदेशातील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *३५,०००/- पर्यंत	(३) राज्यकर सहआयुक्त,	(३)(अ) वरील (२) अ येथे नमूद प्रदेशांतील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *५०,०००/- पर्यंत (ब) वरील अ व्यातिरिक्त अन्य प्रदेशातील प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *३५,०००/- पर्यंत
			(४) कार्यालय प्रमुख	(४) प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *२०,०००/- पर्यंत	(४) राज्यकर उपआयुक्त	(४) प्रत्येक कार्यालयीन इमारतीसाठी प्रति महा रु *२०,०००/- पर्यंत

(* सर्व करांव्यातिरिक्त)

(* सर्व करांव्यातिरिक्त)

अ.क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
२	जडवस्तू संग्रहातील निरुपयोगी वस्तू निलेखित करणे	अ.क्र. २२, नियम १४६	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) पूर्ण अधिकार	(१) राज्यकर आयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार	१) सर्वसाधारण अटीचे आणि कार्यपद्धतीचे अनुपालन करण्यात यावे. २) विभाग प्रमुख त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन / लेखाविषयक कार्यभार सांभाळणाऱ्या राजपत्रित अधिकाऱ्याला या शक्ती पुनःप्रदान करु शक्तील
			(२) विभाग प्रमुख	(२) प्रत्येक प्रकरणी रु २.०० लक्ष पर्यंत	(२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी	(२) प्रत्येक प्रकरणी रु २.०० लक्ष पर्यंत	
			(३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख	(३) प्रत्येक प्रकरणी रु १.२५ लक्ष पर्यंत	(३) राज्यकर सहआयुक्त	(३) प्रत्येक प्रकरणी रु १.२५ लक्ष पर्यंत	
			(४) कार्यालय प्रमुख	(४) प्रत्येक प्रकरणी रु ६०,०००/- पर्यंत	(४) राज्यकर उपआयुक्त	(४) प्रत्येक प्रकरणी रु ६०,०००/- पर्यंत	

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१०२०/२३८/प्र.क्र.७३/वि.प्र.४, दि. १० मार्च, २०२१ चे परिशिष्ट

परिशिष्ट-ब

महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम, १९६५ अन्वये प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार

शासन निर्णय दि. १७.०४.२०१५ मधील भाग- पहिला, उपविभाग-दोन

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
१	आकस्मिक खर्चास मंजुरी देणे (महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम, १९६५ मधील नियम १९, परिशिष्ट-४ मधील आकस्मिक खर्चाच्या बाबीची यादी सोबत जोडली आहे.)	अ.क्र. १, नियम-२ व ७	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) स्वतःच्या कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु ५.०० लक्ष पर्यंत (२) विभाग प्रमुख	(१) राज्यकर आयुक्त (२) व (३) (अ) स्वतःच्या कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु ३.०० लक्ष पर्यंत (ब) त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांकरिता प्रतिवर्षी रु २.०० लक्ष पर्यंत	(१) स्वतःच्या कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु ५.०० लक्ष पर्यंत (२) व (३) (अ) स्वतःच्या कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु ३.०० लक्ष पर्यंत (ब) त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांकरिता प्रतिवर्षी रु २.०० लक्ष पर्यंत	<ul style="list-style-type: none"> १. अर्थसंकल्पात निधी उपलब्ध असला पाहिजे. २. आखून दिलेली कार्यपद्धती व सर्वसाधारण आदेशाचे अनुपालन करण्यात यावे. ३. संबंधित विभागाच्या प्रशासन शाखेचे प्रभारी अपर राज्यकर आयुक्त / राज्यकर सहआयुक्त यांना राज्यकर आयुक्त हे अधिकार पुनः प्रदान करू शकेल. ४. "आकस्मिक खर्च (वरखर्च)" यामध्ये एक कार्यालय म्हणून कार्यालयाच्या व्यवस्थापनेच्या दृष्टीने आनुषंगिक असलेल्या उदा. सर्वसाधारणपणे पुस्तके व नियतकालिके यांची खरेदी, लेखनसामग्रीची खरेदी इत्यादी किरकोळ दैनंदिन खर्चाचा समावेश होतो. <p>टीप:- आकस्मिक खर्चाच्या बाबीची ढोबळ यादी (सहपत्र-४) सोबत जोडली आहे. सदर यादी उदाहरण स्वरूप असून ती सर्वसमावेशक नाही.</p>

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
२	परिषद, समिती, आयोग, निकाय यांच्या सभासदांना तसेच कार्यालयीन औपचारिक बैठकीतील सदस्यांना दिलेल्या अल्पोपहाराच्या खर्चास मंजुरी देणे.	अ.क्र. १० नियम- ३१(अ)(एक)	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) पूर्ण अधिकार (अटोच्या शिथिलीकरणासह)	(१) राज्यकर आयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार (अटोच्या शिथिलीकरणासह)	<ol style="list-style-type: none"> निधी उपलब्ध असला पाहिजे व उपलब्ध निधीच्या मर्यादेतच आदेश असले पाहिजेत. बैठकीचे कामकाज बराच वेळ चालण्याचे अपेक्षित असावे. फक्त चहा, कॉफी, सौम्य पेये देण्यात यावीत, ज्या प्रसंगी बैठक ३ तासांपेक्षा अधिक कालावधीसाठी चालण्याची शक्यता असेल अशावेळी चहावरोबर फराळांचे पदार्थ/भोजन देता येतील. तथापि, याबाबतता खर्च प्रति व्यक्तीस रु २५०/- पेक्षा जास्त असता कामा नये.

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
३	विभागाने आयोजित केलेल्या राज्यस्तरीय/क्षेत्रीय/विभागीय बैठकीना उपस्थित राहणाऱ्या अभ्यागतांवरील अंतिथापोटी खर्च मंजूर करणे	अ.क्र. १०-अ, नियम ३१(अ)(एक)	(१) शासनाचे सचिव (२) रु ३७,४००-६७,००० ग्रेड वेतन रु ८९०० पेक्षा कमी नसलेल्या वेतनश्रेणीत वेतन घेणारे विभाग प्रमुख (ज्यांना आतिथ्य भत्त्यांमधून खर्च करता येत नाही असे).	(१) व (२) प्रत्येक प्रसंगी रु ३०,०००/- पर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी	(१) व (२) प्रत्येक प्रसंगी रु ३०,०००/- पर्यंत	<ol style="list-style-type: none"> निधी उपलब्ध असला पाहिजे सदर खर्चाच्या रकमा संक्षिप्त देयकावर काढता येतील पूर्वीच्या संक्षिप्त देयकाचे तपशिलवार देयक सादर केल्याशिवाय पुढील प्रसंगी संक्षिप्त देयकावर रक्कम काढण्यास अनुज्ञेयता असणार नाही. सदर बैठका, परिषदा, या वस्तू व सेवा कर यासंबंधिच्या असव्यात.
४	कार्यालयाकरिता दूरध्वनी (दूरध्वनी यंत्राच्या खरदीसह) मंजूर करणे	अ.क्र. १४, नियम ६२	प्रशासनिक विभाग	त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांकरिता दूरध्वनीच्या बाबतीत पूर्ण अधिकार	राज्यकर आयुक्त	त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांकरिता दूरध्वनीच्या बाबतीत पूर्ण अधिकार	<ol style="list-style-type: none"> बृहन्मुंबईतील कार्यालयातील दूरध्वनीच्या बाबतीतील आदेश सामान्य प्रशासन विभाग व वित विभाग यांच्या विचारविनिमयाने काढण्यात यावेत.
५	किरकोळ बांधकाम अधिकाऱ्यांसाठी किंवा कार्यालयाच्या गरजेसाठी लाकडी दालने बनविण्याच्या आणि दुरुस्तीच्या खर्चास मंजुरी देणे व त्या प्रयोजनासाठी रकमांचे नियत वाटप करणे.	अ.क्र. १६, नियम ६४	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख (४) कार्यालय प्रमुख	(१) प्रत्येक प्रकरणी रु ४.०० लक्ष पर्यंत (२) प्रत्येक वर्षासाठी रु २.०० लक्ष पर्यंत (३) प्रत्येक वर्षासाठी रु १.०० लक्ष पर्यंत (४) प्रत्येक वर्षासाठी रु ४०,०००/- पर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त (४) राज्यकर उपआयुक्त	(१) प्रत्येक प्रकरणी रु ४.०० लक्ष पर्यंत (२) प्रत्येक वर्षासाठी रु २.०० लक्ष पर्यंत (३) प्रत्येक वर्षासाठी रु १.०० लक्ष पर्यंत (४) प्रत्येक वर्षासाठी रु ४०,०००/- पर्यंत	<ol style="list-style-type: none"> लाकडी दालनाचे कामासाठी संस्थेची निवड विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून केलेली असावा अशा कामासाठी खर्च हा कार्यालयीन खर्च या लेखाशिर्षातून भागविण्यात यावा. अशा खर्चासाठी निधी उपलब्ध असावा. विभागप्रमुखांना त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन / लेखाविषयक कार्यभार सांभाळण्याऱ्या राजपत्रित अधिकाऱ्याला हे अधिकार पुनःप्रदान करता येतील.

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
६	अ) त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील आणि त्यांच्या दुव्यम कार्यालयातील उष्मानिवारक साधनसामग्रीसाठी (वातानुकूलित संयंत्र नव्हे, कुलर यंत्र, वाळ्याचे पडदे इत्यादी) खर्च मंजूर करणे	अ.क्र. १८, नियम ६८	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) प्रतिवर्षी प्रति कार्यालय रु २५,०००/- पर्यंत (४) कार्यालय प्रमुख	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) प्रतिवर्षी प्रति कार्यालय रु २५,०००/- पर्यंत (४) प्रतिवर्षी प्रति कार्यालय रु ७,५००/- पर्यंत	१) "कार्यालयीन खर्च" या शिर्षाखाली मंजूर केलेल्या अनुदानातून खर्च भागविण्यात यावा. २) विभाग प्रमुख त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन/लेखाविषयक कार्यभार सांभाळणाऱ्या राजपत्रित अधिकाऱ्याला ह्या शक्ती पुनः प्रदान करु शकतील.

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
७	शासकीय वाहनांच्या देखभालीवरील, ती सुस्थितीत ठेवण्यासाठी आणि त्यांच्या दुरुस्तीसाठीच्या खर्चास मंजुरी देणे [पेट्रोल, डिझेल, इंजिन ॲईल यांवरील खर्चाचा (या शक्तीच्या वर्णनात) अंतर्भाव राहणार नाही.]	अ.क्र. १९, नियम ६९	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) पूर्ण अधिकार	(१) राज्यकर आयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार	<p>१) खर्च मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.</p> <p>२) जर वाहन शासकीय कार्यशाळेत दुरुस्त करण्यात आले नसेल तर प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, तंत्रनिकेतन संस्था, जलसंपदा, सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे यांत्रिक विभागातील कार्यकारी अभियंता आणि कृषि व पुढम विभागातील प्रादेशिक दुग्ध शाळा अभियंता, कृषि अभियंता, अधीक्षक, शासकीय परिवहन सेवा यांनी (या विषयीचा) खर्च वाजवी असल्याबद्दल प्रमाणित केलेले असले पाहिजे. सदर अधिकाऱ्यांनी त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयाप्रमाणे अन्य शासकीय कार्यालयाच्या गरजेप्रमाणे तपासणीअंती तातडीने असे प्रमाणपत्र द्यावे.</p> <p>३) कार्यपद्धती विषयक नियमांचे आणि इतर सर्वसाधारण निर्दशांचे अनुपालन करण्यात यावे.</p> <p>४) खर्चात काटकसर करण्यासंबंधीत वेळोवेळी काढलेल्या आदेशांचे अनुपालन करण्यात यावे.</p> <p>५) टायर, ट्यूब, बॅटरी इत्यादी बदली करण्यासाठी येणाऱ्या खर्चाचा या शक्तीच्या वर्णनामध्ये अंतर्भाव राहील.</p> <p>६) विभाग प्रमुख त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन/लेखाविषयक कार्यभार सांभाळणाऱ्या राजपत्रित अधिकाऱ्याला ह्या शक्ती पुनःप्रदान करु शकतील.</p>

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी	
८	तातडीच्या व निकडीच्या प्रकरणी (देवनागरीत/इंग्रजीत / उर्दूत) मुद्रणाचे काम स्थानिक खाजगी मुद्रणालयामार्फत करून घेणे	अ.क्र. २९, नियम ७९	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख (४) कार्यालय प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (२) प्रतिवर्षी रु १.०० लक्ष पर्यंत (३) प्रतिवर्षी रु २५,०००/- पर्यंत (४) प्रतिवर्षी रु २०,०००/- पर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त (४) राज्यकर उपआयुक्त	१) सदर खर्च उपलब्ध निधीतून करण्यात यावा. २) ज्या ठिकाणी शासकीय मुद्रणालय आहे परंतु ते छपाईचे काम हाती घेण्यास आणि आवश्यक त्या मुदतीत पूर्ण करण्यास असमर्थ असेल अशा परिस्थितीत खाजगी मुद्रणालयाकडे (छपाईचे) काम सोपविण्यापूर्वी त्या (शासकीय मुद्रणालयाच्या) व्यवस्थापकाकडून वस्तुस्थितीदर्शक प्रमाणपत्र प्राप्त करून घ्यावे. मागणी पाठविण्याच्या दिनांकापासून ५ दिवसांत असे प्रमाणपत्र देण्यास किंवा (ते) नाकारण्यामध्ये शासकीय मुद्रणालयाला अपयश आल्यास शासकीय मुद्रणालयायाने ना हरकत प्रमाणपत्र दिले आहे असे गृहित धरून संबंधित विभाग प्रमुख/प्रादेशिक कार्यालय/कार्यालय प्रमुख यांना वित्तीय मर्यादेच्या आणि इतर विहित अटीच्या अधीन राहून खाजगी मुद्रणालयाकडे छपाईचे काम सोपविण्याची मुभा राहील. ३) सदर अधिकार आयुक्त यांना त्यांच्या कार्यालयातील प्रशासन कार्यभार सांभाळणाऱ्या राज्यकर सहआयुक्त / अपर राज्यकर आयुक्त यांना पुनः प्रदान करता येतील.
९	त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील आणि दुय्यम कार्यालयातील फर्निचरच्या दुरुस्तीला मंजुरी देणे	अ.क्र. ३५, नियम ८९	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख (४) कार्यालय प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) प्रतिवर्षी रु ८०,०००/- पर्यंत (४) प्रतिवर्षी रु ८,०००/- पर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त (२) व (३) प्रतिवर्षी रु ८०,०००/- पर्यंत (३) राज्यकर सहआयुक्त (४) राज्यकर उपआयुक्त	१) आवश्यक अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध असली पाहीजे. २) नेहमीच्या कार्यपद्धतीचे आणि सर्वसाधारण निर्देशांचे अनुपालन करण्यात यावे. ३) आयुक्त त्यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन कार्यभार सांभाळणाऱ्या अपर राज्यकर आयुक्त / राज्यकर सहआयुक्त यांना हे अधिकार पुनः प्रदान करता येतील.

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
१०	नव्याने निर्माण केलेल्या कार्यालयासाठी आणि जुन्या कार्यालयासाठी फर्निचर आणि जडवस्तुसंग्रहाच्या इतर वस्तू विकत घेण्यासाठी मंजुरी देणे	अ.क्र. ३७, नियम १०	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख (४) कार्यालय प्रमुख/ संस्थांचे प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) (अ) जुन्या कार्यालयाच्या संदर्भात पूर्ण अधिकार (ब) नव्याने निर्माण केलेल्या प्रत्येक कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु १.०० लक्ष पर्यंत. (४) जुन्या कार्यालयाच्या संदर्भात प्रतिवर्षी रु २५,०००/- पर्यंत.	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त (४) राज्यकर उपआयुक्त	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) (अ) जुन्या कार्यालयाच्या संदर्भात पूर्ण अधिकार (ब) नव्याने निर्माण केलेल्या प्रत्येक कार्यालयासाठी प्रतिवर्षी रु १.०० लक्ष पर्यंत (४) जुन्या कार्यालयाच्या संदर्भात प्रतिवर्षी रु २५,०००/- पर्यंत.	१) फर्निचर विहित प्रमाणीकृत आकारमानाचे असावे. जेथे दुय्यम कार्यालयासाठी आवश्यक फर्निचरसंबंधी प्रमाणक विहित करण्यात आले नसेल तेथे ते महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम विभाग नियम पुस्तिकेच्या परिशिष्ट २६ मध्ये विहित केलेल्या फर्निचरच्या प्रमाणाच्या धर्तीवर आणि अशा (दुय्यम) कार्यालयातील प्रत्यक्ष कर्मचारीवृद्धाची संभ्या विचारात घेऊन, निश्चित करावे. २) आवश्यक तो निधी उपलब्ध असला पाहीजे. ३) नेहमीची कार्यपद्धती आणि इतर सर्वसाधारण निर्देशांचे अनुपालन करण्यात यावे. ४) सदर अधिकार पुनः प्रदान करता येणार नाहीत.

**मुंबई वित्तीय नियम, १९५९ अंतर्गत नियमांखाली प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार
शासन निर्णय दि. १७.०४.२०१५ मधील उपविभाग-दोन**

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अ.क्र. व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी		
११	वस्तू व सेवा कर विभागासाठी वाहन आढाव्यामध्ये मंजूर वाहन संख्येपेक्षा अधिक वाहने, ई-वे बिल, अन्वेषण इ. कामासाठी भाडेतत्वावर घेण्यास व खर्चास मंजूरी देणे	अ.क्र. १३, नियम ६० व ६१	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रोद्देशिक कार्यालय प्रमुख (४) कार्यालय प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (२) व (३) प्रतिवर्ष रु ६०,०००/- पर्यंत (४) प्रतिवर्षी रु २०,०००/- पर्यंत	(१) विशेष राज्यकर आयुक्त (२) क्षेत्रिय अपर राज्यकर आयुक्त यांना मुंबई बाहेरील क्षेत्रीय कार्यालय व क्षेत्रांतर्गत येणारी विभागीय व इतर कार्यालये	(१) आवश्यकतेनुसार जास्तीत जास्त १० वाहने (२) आवश्यकतेनुसार प्रत्येकी जास्तीत जास्त ५ वाहने	<p>१) खर्च मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.</p> <p>२) भाड्याने घेण्यात येणारी वाहने कार्यालयीन निकडीच्या कामासाठी स्टाफ कार किंवा एस यु व्ही या प्रकारातील असतील.</p> <p>३) वाहन पुरवठा करण्यासाठी पुरवठादाराची निवड विहीत पद्धतीने शासनमान्य दर करारावर वाहन पुरवठा करणाऱ्या खाजगी पुरवठादाराकडून घेण्यास मान्यता असेल.</p> <p>४) वाहने भाडे तत्वावर घेण्यासाठी निवडण्यात येणाऱ्या सेवा पुरवठादाराचे दर वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. वाहन-१०००/ प्र.क्र.६५/ २००१/ विनियम, दि. १०.०९.२००१ मध्ये नमूद राज्यस्तरीय व जिल्हास्तरीय समितीने निश्चित केलेल्या दर करार दरांहून कमी राहतील व खर्चात बचत होईल, याबाबतची दक्षता विशेष राज्यकर आयुक्त व क्षेत्रीय अपर राज्यकर आयुक्त, वस्तू व सेवा कर विभाग यांनी घ्यावी.</p> <p>५) सदर खर्च कंत्राटी सेवा या लेखा शिर्षाखाली त्या त्या वित्तीय वर्षात उपलब्ध अनुदानातून भागविण्यात येईल.</p>

वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८

भाग - पहिला

उपविभाग - दोन

महाराष्ट्र आकस्मिक खर्च नियम, १९६५ अन्वये प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार

भाग पहिला, उपविभाग - दोन

अ.क्र.	नियम क्रमांक	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(४)	(५)	(६)
१२	नियम ७६ २७-अ	नवीन संगणक यंत्रणा खरेदी करणे आणि किंवा सध्या उपलब्ध असलेल्या संगणक यंत्रणेत वाढ/ई-गवर्नन्स यंत्रणा इ. त्याची श्रेणीवाढ करण्यास मंजुरी देणे. तसेच त्यासाठी आवश्यक असणारी वातानुकूलित यंत्रणेची मांडणी व देखभाल दुरुस्ती.	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख	(१) पूर्ण अधिकार (स्तंभ - ६ मधील अट क्र.२ व ३ च्या अधीन) (२) रु. ४.०० लक्ष पर्यंत (३) रु. २.०० लक्ष पर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त व विशेष राज्यकर आयुक्त (२) अपर राज्यकर आयुक्त व समकक्ष अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त व समकक्ष अधिकारी	(१) रु. १०.०० लक्ष पर्यंत (२) रु ४.०० लक्ष पर्यंत (३) रु. २.०० लक्ष पर्यंत	(१) अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध असली पाहिजे. २) प्रशासनिक विभाग किंवा त्याच्या नियंत्रणाखालील संचालक (माहिती तंत्रज्ञान) यांच्या सल्ल्याने व त्यांनी वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार करावी. ३) सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णय सीओएम-१००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दि. २९.१०.२००१ व सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय क्रं, मातंस२०११/ प्र.क्र.१२५/३९, दि. २३.०९.२०११ या आदेशातील तरतूदी व वेळोवेळी या आदेशांत केलेल्या सुधारणा यांचे पालन करणे आवश्यक असेल. ४) नवीन यंत्रणेची एकूण किंमत (आवश्यक किरकोळ नागरी बांधकामे, आवश्यक संगणक फर्निचर आणि सॉफ्टवेअर पैकेजेसाठीचे प्रारंभिक स्वामीत्वधन धरून) रु. २०.०० लक्षांपेक्षा जास्त असता कामा नये. तसेच उपलब्ध यंत्रणेत करावयाची वाढ अथवा सुधारणा यासाठीचा खर्च रु.४.०० लक्षांपेक्षा जास्त असता कामा नये. ५) एन.आय.सी. द्वारे उपलब्ध केल्या जाणाऱ्या विनाशुल्क सुविधांचाही फायदा घेण्यात यावा. ६) संगणक ऑपरेटर, डेटा एन्ट्री ऑपरेटर, इ. नवीन पदे निर्माण करण्यात येऊ नयेत.

अ.क्र.	नियम क्रमांक	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी
					<p>७) योग्य ते सेवा संविदा करार करण्यात यावेत.</p> <p>८) संगणक यंत्रणेतील कॉम्प्युटर सर्व्हर व लॅन साठी उपयुक्त स्विचेस आणि रॉडसर्ससाठी वातानुकूलित यंत्रणा आवश्यक आहे.</p> <p>९) वातानुकूलित यंत्रणेची खरेदी विहित कार्यपद्धतीनुसार करण्यात यावी.</p> <p>१०) संगणक यंत्रणेची व वातानुकूलित यंत्रणेची मांडणी सार्वजनिक बांधकाम विभाग (विद्युत) यांचेमार्फत करण्यात यावी.</p> <p>११) वातानुकूलित यंत्रणेची दुरुस्ती व देखभाल सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात यावी व त्यासाठी लागणारा खर्च संबंधित विभागाने २८.५ टक्के सेंटेज चार्जससहित सार्वजनिक बांधकाम विभागास (विद्युत) उपलब्ध करून द्यावा.</p> <p>१२) विभाग प्रमुख यांच्या स्वतःच्या कार्यालयातील प्रशासन/लेखाविषयक कार्यभार सांभाळणाऱ्या राजपत्रित अधिकाऱ्याला ह्या शक्ती पुनः प्रदान करू शकतील.</p>

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१०२०/२३८/प्र.क्र.७३/वि.प्र.४, दि. १० मार्च, २०२१ चे परिशिष्ट

परिशिष्ट-क

खर्चाच्या संकीर्ण बाबी संबंधी प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार
शासन निर्णय दि. १७.०४.२०१५ मधील भाग- पहिला, उपविभाग-चार

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अनुक्रमांक व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी
१	बाह्य तत्वावरील सेवा जसे वाहनचालक, सुरक्षारक्षक, साफसफाई (शिपाई, कंत्राटी लिपीक) यांचे खर्चास मान्यता देणे	अ.क्र. ११	प्रशासनिक विभाग	पूर्ण अधिकार	<p>राज्यकर आयुक्त</p> <p>पुरुष अधिकार</p> <p>१. खर्च मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतूदीमधून करण्यात यावा.</p> <p>२. खर्च विहित पद्धतीने करावा.</p> <p>३. शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र.पदनि २०१३/प्रक.११/१३/विसु-१, दि. २.२.२०१३, क्रमांक पदनि २०१३/प्र.क्र.११२/१३/विसु-१, दि. २.१२.२०१३ व १९.१२.२०१३ मधील तसेच, या आदेशात वेळोवेळी केलेल्या सुधारणा/ तरतूदीचे पालन करणे आवश्यक राहील.</p> <p>४. शासनाने मंजूर केलेल्या पदसंख्येच्या मर्यादेत सेवा घ्यावी.</p>

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकीर्ण-१०२०/२३८/प्र.क्र.७३/वि.प्र.४, दि. १० मार्च, २०२१ चे परिशिष्ट

परिशिष्ट-ड

महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियमपुस्तिका अंतर्गत परिच्छेदांखाली प्रदान करण्यात आलेले वित्तीय अधिकार

शासन निर्णय दि. १७.०४.२०१५ मधील भाग- पहिला, उपविभाग-पाच

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अनुक्रमांक व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार	प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार	अटी	
१	स्वतःच्या किंवा दुव्यम कार्यालयाच्या ताब्यात असलेल्या भाड्याने घेतलेल्या किंवा अधिगृहीत केलेल्या कार्यालयीन इमारतींची दुरुस्ती आणि फेरबदलांसाठी घरमालकांकडून खर्च वसूल होणे शक्य नसेल तर अशा खर्चास मंजुरी देणे.	अ.क्र. ४, नियम १३४	(१) प्रशासनिक विभाग (२) विभाग प्रमुख (३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख	(१) एका वित्तीय वर्षासाठी रु ४.०० लक्ष मर्यादेपर्यंत (२) व (३) एका वित्तीय वर्षासाठी एकूण रक्कम रु २.०० लक्ष च्या मर्यादेपर्यंत (३) राज्यकर सहआयुक्त	(१) राज्यकर आयुक्त (२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले अधिकारी (३) राज्यकर सहआयुक्त	१) अर्थसंकल्पीय तरतूद उपलब्ध असली पाहीजे. सुधारात अंदाजात वाढीव तरतूद गृहीत धरता येणार नाही आणि मागता येणार नाही. २) स्तंभ ५ मध्ये दर्शविलेली एकूण रक्कम विभागाच्या किंवा त्यांच्या दुव्यम विभागाच्या / कार्यालयाच्या ताब्यात असलेल्या सर्व इमारतीच्या बाबतीत आहे. ३) खर्च आवर्ती स्वरूपाचा नसावा. ४) घरमालकाने स्वतः खर्च करण्यास नकार दिला असेल अथवा घरमालकास विभागाकडून देण्यात येणाऱ्या १ वर्षाच्या भाडे रक्कमहून खर्चाची रक्कम अधिक असेल तरच हा खर्च करण्यात यावा आणि जेव्हा इमारतीचा ताबा सोडण्यात येईल त्यावेळी शासनाला इमारतीस जोडलेली कोणतीही संच मांडणी किंवा सामान काढून घेण्याचा हक्क राहील. ५) खर्च करण्यात येणाऱ्या इमारतीमध्ये कार्यालय खर्च केलेल्या तारखेपासून पुढील किमान ३ वर्षे इतके काळासाठी राहील याची दक्षता घेण्यात यावी.

अ. क्र.	वित्तीय शक्तीचे वर्णन	वित्तीय अनुक्रमांक व नियम	सध्याचे वित्तीय प्राधिकार		प्रस्तावित वित्तीय प्राधिकार		अटी
२	जडवस्तू संग्रहालयातून निरुपयोगी/ कालबाह्य झालेल्या / गरजेपेक्षा आधिक अशा वस्तुंची विक्री किंवा अन्यप्रकारे त्या निकालात काढणे.	अ.क्र. ८, नियम ४३२	(१) प्रशासनिक विभाग	(१) पुस्तकी किंमत रु २.०० लक्षच्या मर्यादेपर्यंत	(१) राज्यकर आयुक्त	(१) पुस्तकी किंमत रु २.०० लक्ष मर्यादेपर्यंत	---
			(२) विभाग प्रमुख	(२) व (३) पुस्तकी किंमत रु ८०,०००/- च्या मर्यादेपर्यंत	(२) विशेष राज्यकर आयुक्त, अपर राज्यकर आयुक्त व शासनाने विभाग प्रमुख म्हणून घोषित केलेले आधिकारी	(२) व (३) पुस्तकी किंमत रु ८०,०००/- च्या मर्यादेपर्यंत	
			(३) प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख		(३) राज्यकर सहआयुक्त		
			(४) कार्यालय प्रमुख	(४) पुस्तकी किंमत रु ४०,०००/- च्या मर्यादेपर्यंत	(४) राज्यकर उपआयुक्त	(४) पुस्तकी किंमत रु ४०,०००/- च्या मर्यादेपर्यंत	